

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ
“ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №1

з дисципліни

«Дискретна математика»

Виконав:

студент групи КН-112

Стаськів Максим

Викладач:

Мельникова Н.І.

Львів – 2019р.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ ТА ЛАБОРАТОРНА РОБОТА З ТЕМИ № 1

Моделювання основних логічних операцій

Мета роботи: Ознайомитись на практиці із основними поняттями математичної логіки, навчитись будувати складні висловлювання за допомогою логічних операцій та знаходити їхні істинностні значення таблицями істинності, використовувати закони алгебри логіки, освоїти методи доведень.

Варіант № 14

1. Формалізувати речення.

Сашко працює, якщо він втомився, то він відпочиває; якщо він не відпочиває, то він хворий і виконує простішу роботу.

Розв'язок:

P: "Сашко працює"

R: "Він відпочиває"

Q: "Він втомився"

Z: "Він хворий"

L: "Виконує іншу роботу"

$(P \wedge (Q \rightarrow R)) \vee (\neg R \rightarrow (Z \wedge L))$

2. Побудувати таблицю істинності для висловлювань:

$((x \rightarrow y) \wedge (y \rightarrow z)) \rightarrow (x \rightarrow z)$

Розв'язок:

			k	b	d	c	
x	Y	z	$(x \rightarrow y)$	$(y \rightarrow z)$	$(k \wedge b)$	$(x \rightarrow z)$	$d \rightarrow c$
1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	0	1	0	0	0	1
1	0	1	0	1	0	1	1
0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1	1
0	1	0	1	0	0	1	1
1	0	0	0	1	0	0	1
0	0	0	1	1	1	1	1

3. Побудовою таблиць істинності вияснити, чи висловлювання є тавтологією або протиріччям:

$$(\neg(p \rightarrow q) \leftrightarrow (q \rightarrow r)) \rightarrow (p \vee \neg r)$$

Розв'язок:

						k	a	c	b	
P	q	r	$\neg q$	$\neg r$	$(p \rightarrow q)$	$\neg(p \rightarrow q)$	$(\neg q \rightarrow r)$	$(k \leftrightarrow a)$	$(p \vee \neg r)$	$(c \rightarrow b)$
1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1
1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1
1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1
0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1
0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1
0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1
1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1
0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1

Відповідь: Тавтологія, оскільки у всіх інтерпретаціях істина.

4. За означенням без побудови таблиць істинності та виконання еквівалентних перетворень перевірити, чи є тавтологією висловлювання:

$$((p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow q)) \rightarrow p$$

Розв'язок:

Щоб перевірити висловлювання на тавтологію, застосую метод «від протилежного», тобто перевірю коли її не буде:

$$\text{Коли: } p = F, \text{ і } ((p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow q)) = T;$$

$$((F \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow q)) = T;$$

$$(T \wedge (q \rightarrow q)) = T;$$

Значення змінних в $(q \rightarrow q)$ будуть однакові, бо $q = q$, то $T \rightarrow F$ не зустрінеться, отже $(q \rightarrow q) = T$;

$$(T \wedge T) = T;$$

$$T \rightarrow F = F;$$

Висловлювання не є тавтологією.

5. Довести, що формули еквівалентні:

$$(r \wedge q) \vee (q \rightarrow r) \text{ та } (p \leftrightarrow r) \rightarrow (p \wedge r)$$

			c	k		a	b	
r	q	P	$(r \wedge q)$	$(q \rightarrow r)$	$(c \vee k)$	$(p \leftrightarrow r)$	$(p \wedge r)$	$(a \rightarrow b)$
1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	0	1	1	1	0	0	1
1	0	1	0	1	1	1	1	1
0	1	1	0	0	0	0	0	1
0	0	1	0	1	1	0	0	1
0	1	0	0	0	0	1	0	0
1	0	0	0	1	1	0	0	1
0	0	0	0	1	1	1	0	0

Результат:

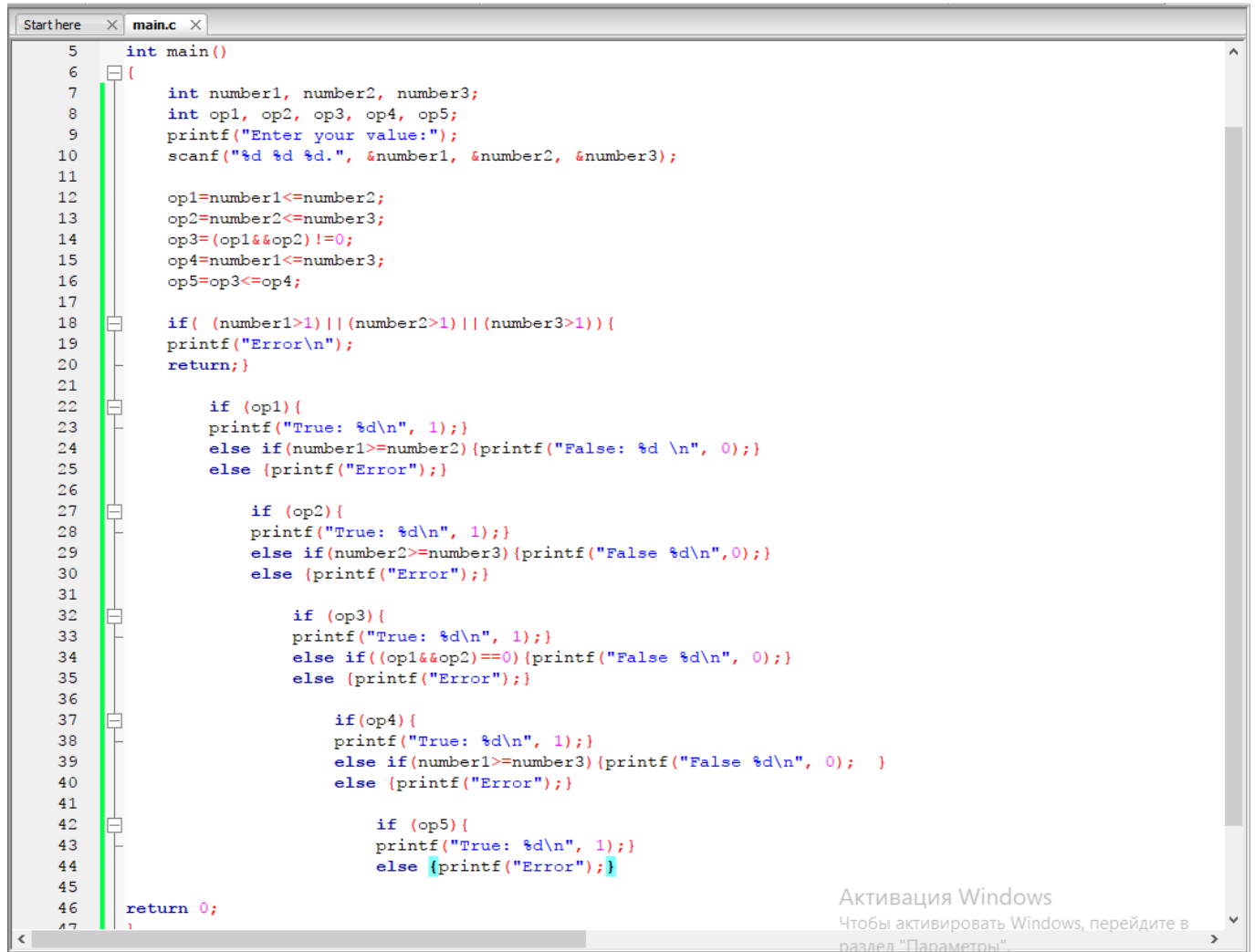
$(c \vee k) \leftrightarrow (a \rightarrow b)$
1
1
1
0
1
1
1
0

Відповідь: формули не еквівалентні.

Написати на будь-якій відомій студентові мові програмування програму для реалізації програмного визначення значень таблиці істинності логічних висловлювань при різних інтерпретаціях, для наступної формули:

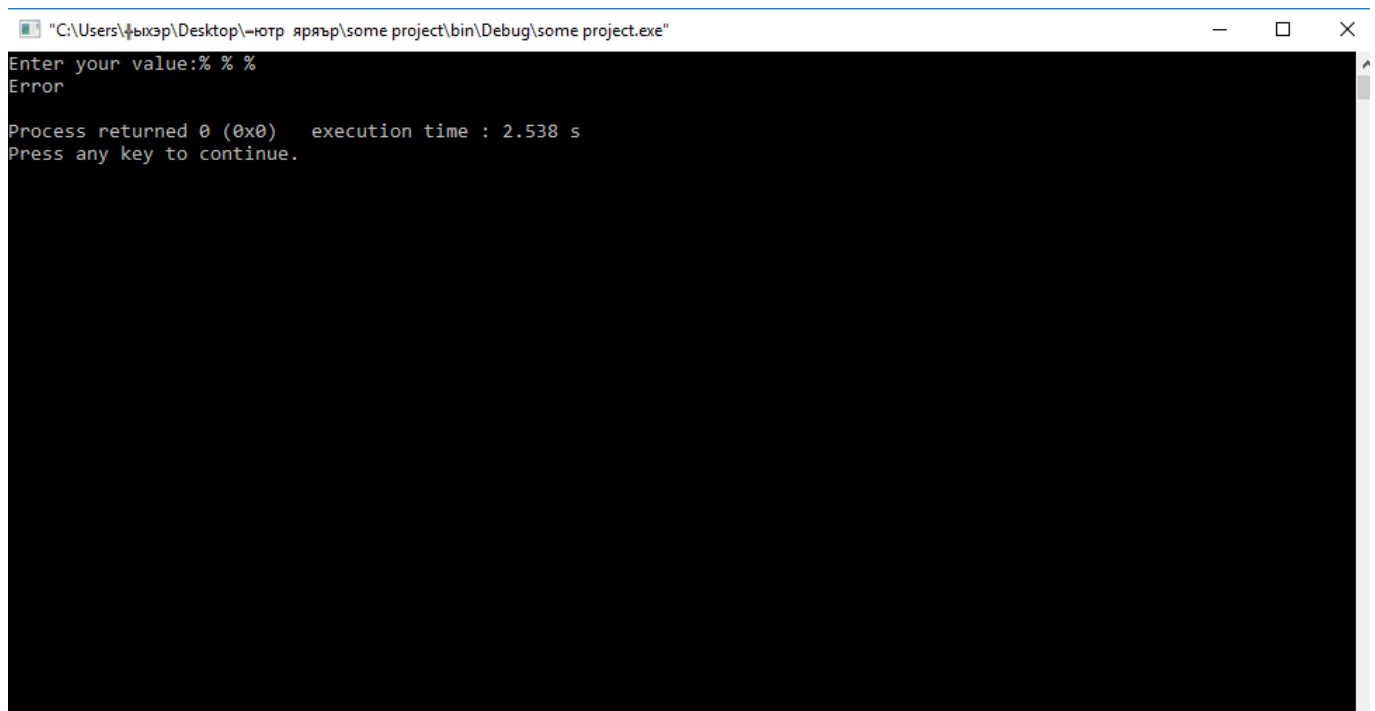
$$((x \rightarrow y) \wedge (y \rightarrow z)) \rightarrow (x \rightarrow z)$$

Код програми:


```
5 int main()
6 {
7     int number1, number2, number3;
8     int op1, op2, op3, op4, op5;
9     printf("Enter your value:");
10    scanf("%d %d %d.", &number1, &number2, &number3);
11
12    op1=number1<=number2;
13    op2=number2<=number3;
14    op3=(op1&&op2)!=0;
15    op4=number1<=number3;
16    op5=op3<=op4;
17
18    if( (number1>1)|| (number2>1)|| (number3>1)){
19        printf("Error\n");
20        return;}
21
22    if (op1){
23        printf("True: %d\n", 1);}
24    else if(number1>=number2){printf("False: %d \n", 0);}
25    else {printf("Error");}
26
27    if (op2){
28        printf("True: %d\n", 1);}
29    else if(number2>=number3){printf("False %d\n",0);}
30    else {printf("Error");}
31
32    if (op3){
33        printf("True: %d\n", 1);}
34    else if((op1&&op2)==0){printf("False %d\n", 0);}
35    else {printf("Error");}
36
37    if (op4){
38        printf("True: %d\n", 1);}
39    else if(number1>=number3){printf("False %d\n", 0); }
40    else {printf("Error");}
41
42    if (op5){
43        printf("True: %d\n", 1);}
44    else {printf("Error");}
45
46    return 0;
47 }
```

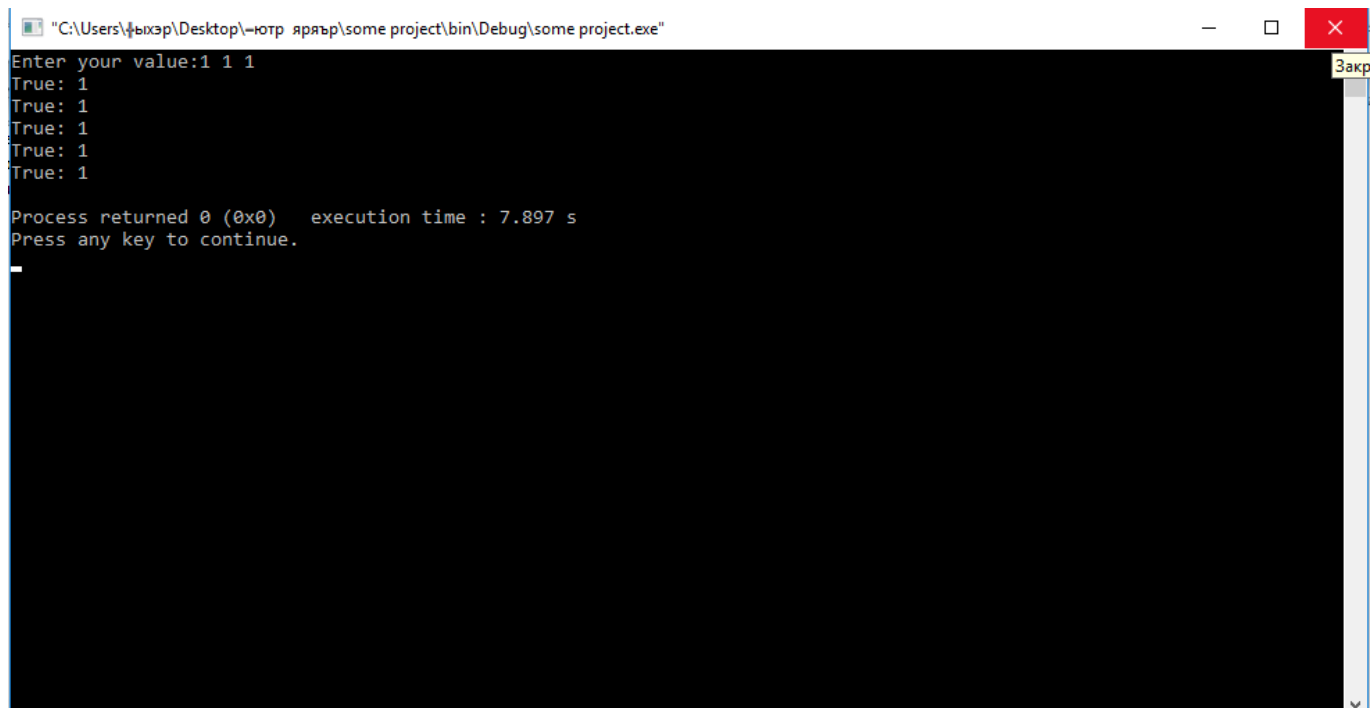
При вводиті цифри більшої за 1, чи будь-якого іншого символу видає “Error”:


```
"C:\Users\яряяр\Desktop\—ютр яряяр\some project\bin\Debug\some project.exe"
Enter your value: % % %
Error

Process returned 0 (0x0)   execution time : 2.538 s
Press any key to continue.
```

При вводі значень обраховує покроково всі операції:

A screenshot of a Windows command prompt window. The title bar shows the file path: "C:\Users\Федор\Desktop\ютр_яряяр\some project\bin\Debug\some project.exe". The window has standard Windows window controls (minimize, maximize, close). The command prompt shows the following text:

```
Enter your value:1 1 1
True: 1
True: 1
True: 1
True: 1
True: 1
True: 1
Process returned 0 (0x0)   execution time : 7.897 s
Press any key to continue.
```

Характеристика програми:

Автоматично знаходиться істинність значень (із записом таблиці істинності) складного висловлювання для всіх інтерпретацій простих висловлювань, які входять в нього, для відповідного завдання;

Введення вхідних даних вручну;

Є перевірка на некоректне введення даних.

Висновок:

Я ознайомився на практиці із основними поняттями математичної логіки, навчився будувати складні висловлювання за допомогою логічних операцій та знаходити їхні істинні значення таблицями істинності, використовувати закони алгебри логіки, освоїв методи доведень.